

felse, hvori disse Lovforslag ere vedtagne af Lands-thinget; med Anmodning om at forelægge dem her. Forelæggelsen sker herved.

Den eneste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov indeholdende nogle Bestemmelser om Kommunernes Skolevæsen udenfor Kjøbenhavn.

(Lovforslaget findes i Tillæg C.)

Sagenfattes under Forhandling.

Sogsbro: Det vil være i det ærede Things Grundring, at der i Samlingen 1872—73 af den daværende Regjering blev forelagt et Lovforslag, der gik omtrent i samme Retning som det her foreliggende; men det valte saa stærk en Modstand her i Thinget, at dets første Behandling blev standsat, og Lovforslaget overgivet til et Udvalg, som skulde søge at komme overens med den daværende Kirke- og Undervisningsminister om et nyt Grundlag for Sagens videre Fremme. Dette Forsøg lykkedes imidlertid ikke. Flertallet i Udvalget affattede nogle Grundtræk, som Ministeren ikke kunde slutte sig til, og dermed blev Sagen liggende. Det er min Overbevisning, at de Ansøuelser, som den Gang syntes at have et temmelig stort Flertal her i Thinget for sig, og som gik i modsat Retning af det daværende Lovforslag, siden den Tid ikke ere aftagne i Styrke, men snarere tiltagne, og at det saaledes ikke vil være muligt for Thingets Flertal at kunne slutte sig til det Forslag, som her foreligger. Det kunde derfor synes at ligge temmelig nær for mig, som havde den Ære at være Ordfører for Udvalget i 1873, at gennemgaa Lovforslaget, saaledes som det nu er kommet til os fra det andet Thing, og paavise de Punkter, som vi maatte ønske forandrede, for saa vidt vi skulde kunne give det vor Tilslutning, eller, vel rettere sagt, paavise et helt andet Grundlag, hvorpaa vi maatte ønske, at denne Sags Ordning blev bygget; men jeg kan dog ikke se rettere, end at det nærværende Tidspunkt for en saadan Forhandling af dette vigtige Spørgsmaal, ingenlunde er heldigt. Ikke blot er Samlingen saa langt fremrykket, at der ikke synes at være nogen Udsigt til, at de tilstedeværende Mødsætninger endog blot af Hensyn til Tiden kunne blive udjevne, men den politiske Stilling er desværre i det Hele en saadan, at de Mødsætninger, som allerede i Forveien maatte være til Stede angaaende denne Sag, meget let ved en nærmere Forhandling kunde blive stærkede og maasse endog bittere, end de vilde være under gunstigere Forhold. Jeg kan derfor ikke Andet end ønske, at Forhandlingen om dette vigtige Spørgsmaal maa blive opsat til et gunstigere Tidspunkt i Sagens egen Interesse, for at ikke den endelige

Løsning skal blive endnu vanskeligere; men paa den anden Side har det andet Thing anvendt saamegen Tid og Gid paa at give sine Ansøuelser om Sagens Ordning et saa fuldkomment Udtryk som muligt i det foreliggende Lovforslag, at jeg dog heller ikke kan se rettere end, at det af dette Hensyn vil være rigtigst at lade Sagen gaa til 2den Behandling og derpaa overgive den til et Udvalg, for at forsøge, om et saadant Udvalg maatte ved nærmere Overveelse skulde kunne finde et Middeel til, uagtet det Ansørte, paa en heldig Maade at fremme Sagen videre i denne Samling. Jeg skal derfor tillade mig at tilraade de ærede Medlemmer af Thinget, der ligesom jeg ikke maatte kunne slutte sig til Forslaget, saaledes som det foreligger, saa vidt muligt uden Dmiale at lade Sagen gaa til 2den Behandling, og da at overgive den til et Udvalg.

Winther: Hvad der bevæger mig til at begjære Ordet i denne Sag, er en Dmiale, som dette Forslag har faaet i det andet Thing. Det blev der af et Mindretal i Udvalget meget stærkt medtaget, og der blev raadet til, at det skulde henlægges. Dette skete jo nu imidlertid ikke, og Forslaget er kommet her il. Efter at have hørt Udtalelserne af den sidste ærede Laler, kan det ikke falde mig ind at dvæle vidtløftig ved denne Sag. Jeg vil dog gjøre opmærksom paa, at dette Forslag angaar en Sag, der i den Grad er vigtig for vort Land og for Folket, at det forekommer mig, at selv om Forholdene nu ere saadanne, at man ikke kan vente at faae en Reform i det Hele taget gennemført, saa er der dog i dette Forslag givet Antydninger af Forandringer ved Skolevæsenet, der kunne gennemføres, som forekommer mig at være saa nyttige og saa paatrængende nødvendige, at man ikke faae Reformen i sin Helhed, da maa der gennem det Udvalg, som det ærede Medlem antydede muligvis vilde blive nedsat, kunne gjøres Forslag om at faae optaget saadanne Bestemmelser, der kunne blive gjorte til Lov. Den ærede sidste Laler sagde, at dette Lovforslag var saaledes beklaffent, at det ikke kunde vente nogen Tilslutning af det herværende Flertal, hvilket han sluttede deraf, at dette Flertal jo væsentlig var det samme, som ved tidligere Leiligheder havde erklæret sig i den Retning; men jeg vil tillade mig at gjøre opmærksom paa, at der ude i Landet, og det ikke blot blandt Lærerne, men ogsaa blandt andre Mænd af Folket og med folkelige Ansøuelser, har hersket Ansøuelser og et flertal Udtalelser i Andragende til Rigsdagen, til hvilke der, som det forekommer mig, er taget Hensyn i det Lovforslag, her foreligger. Det, der altsaa har bevæget mig til at begjære Ordet, er, at jeg vil gjøre opmærksom paa, at den Ansøuelse, som blev udtalt af Mindretallet i det andet Thing, ikke kan siges at være en saadan, som det forekommer mig,